

JAK PŘEKONAT TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY

AUTORKA: Mariam Jachvadze, Production Manager (Chai Khana Media, Georgia)

- > Oživení kin: Případová studie o Gruzii
- > 14 otázek, které ti pomůžou předejít technickým zádrhelům při promítání
- > Vzkříšení kina v Bolnisi
- > Komunita filmových nadšenců v Gori
- > Promítání filmů v horské provincii Rača
- > Přípravy na projekce ve městě Tetri Ckaro

Oživení kin

V dnešní době, kdy jsou online VOD platformy a domácí kina tak snadno dostupné, víc než kdy jindy pocítujeme nutnost vytvářet něco, co diváci nemůžou zažít v pohodlí domova. Filmovým nadšencům se často doporučuje, aby vyvinuli ještě větší úsilí a vytvořili událost, na kterou diváci jen tak nezapomenou. Pro země jako je Gruzie však může být realita úplně jiná. Ta postrádá standardní nezávislá kina, ale ze sovětských časů jí zůstalo mnoho starých kulturních center, která ve vesnicích a městech jako kina sloužila. A mladí Gruzínci, kteří chtějí vdechnout nový život a koncept bývalým sovětským kulturním domům ve svých rodných městech, čelí mnoha technickým výzvám.

Jsou to filmoví nadšenci, kteří se snaží oživit opuštěné budovy napříč Gruzii a pořádají filmové projekce, aby probudili kouzlo kinematografie. Jejich ambiciózní plány ale není tak jednoduché realizovat. Je to neustálý boj a spousta těžké práce. Zatímco ve vyspělejších zemích dramaturgové považují za samozřejmost dostupné plně vybavené kinosály a komunitní prostory se základním technickým zázemím (projektor, ozvučení a plátno) a kvalifikovanými technikami, v Gruzii existují místa, kterým chybí tak zásadní věci jako topení, elektřina nebo internet. V této kapitole si popíšeme několik případů z Gruzie, které dosvědčují, jak náročné je zajistit technické zázemí pro komunitní projekce v různých lokalitách. Nejprve si ale pojdme odpovědět na následující otázku.

KOUZLO KINEMATOGRAFIE

14 otázek, které ti pomůžou předejít technickým zádrhelům při promítání

Abys filmu prokázal/a službu a ukázal/a ho v co nejlepším světle, potřebuješ kvalitní projektor a zvukovou aparaturu, ale to samotné nestačí. Je třeba myslet na plno dalších, někdy poněkud neobvyklých faktorů. Tak se na ně podívejme:

1. Máš k dispozici základní technické vybavení, tzn. projektor, ozvučení a promítací plátno?
2. Dá se promítací sál dostatečně zatemnit?

3. Je plátno v takové výšce, aby bylo viditelné ze všech sedadel?
4. Je tvoje zvuková aparatura vhodná na venkovní promítání?
5. Pokud promítáš venku, zkontroloval/a jsi předpověď počasí a řádně zajistil/a plátno? Neměl/a bys promítat, pokud fouká silný vítr nebo prší?
6. Je sezení pohodlné i pro seniory? Kromě sedacích pytlů a polštářů je lepší mít i klasické židle?
7. Máš možnost si promítaný film pustit před projekcí?
8. Máš reproduktory a projektor synchronizovaný s konkrétním počítačem?
9. Je k dispozici dostatečné množství zástrček/kabelů?
10. Pokud místo plátna používáš zeď, pořádně ji zkontroluj. Není poničená? Nejsou na ní skvrny?
11. Stáhl/a sis soubor s filmem do počítače?
12. Zkontroloval/a jsi kvalitu zvuku?
13. Viděl/a jsi film předem a zvážil/a kontext svého regionu a komunity?
14. Kdo z tvého týmu je zodpovědný za technické zázemí promítání? Je přítomen po celou dobu promítání?

Pokud se během promítání vyskytnou nějaké technické závady, zachovej klid a informuj diváky o tom, jak je hodláš vyřešit. Určitě ocení tvoji upřímnost. Tenhle seznam můžeš použít jako manuál, který ti pomůže vyšperkovat tvoje promítání.

Vzkříšení kina v Bolnisi

V několika menších gruzínských městech se filmové projekce postupně staly součástí každodenního života, alespoň pro mladou generaci. Město Bolnisi se nachází uprostřed regionu Kvemo Kartli v jihovýchodní části země a bylo jedním z prvních měst, kde se místní obyvatelé začali zasazovat o vznik kina a úspěšně přesvědčili radní, aby staré kino zrekonstruovali. Čeká ho ještě dlouhá cesta, ale od roku 2020 zde tým tří mladých nadšenců už začal promítat filmy.

Oslovují gruzínské filmaře, aby navštívili jejich město a podívali se s nimi na filmy. Po projekcích s nimi pořádají diskuze. Bohužel si ale nepamatují promítání, které by proběhlo hladce bez žádných technických zádrhelů.

„Nejprve jsme budovu zapojili do sítě. Pak jsme řešili problém s hlasitostí a zpočátku si mysleli, že za to může nekvalitní audio systém. Ale problém je v tom, že je náročné ozvučit tak velký sál s vysokým stropem, jelikož se zvuk neodráží, jak má. Zvukovou aparaturu je třeba vždycky přizpůsobit danému sálu a jednotlivým promítáním. Projektor je lepší nepřesouvat, abyste nemuseli pokaždé upravovat zoom a zaostření. Na plátno jsme koupili železnou konstrukci a vyrobili ho z materiálu používaného na reklamní bannery. Pozadí je černé, takže paprsky projektoru neprocházejí skrz, a plátno tak nepropouští světlo. Je docela velké. Začali jsme ho natahovat v rozích, abychom zamezili zvlnění.“

Vano, Bolnisi (Gruzie)

„Pověs nad dveře tmavý závěs. Zadrží světlo, aby nepronikalo do sálu a nerušilo, když někdo odejde nebo přijde během promítání.“

Lazare

BOLNISI (GRUZIE)

Komunita filmových nadšenců v Gori

Dalším pulzujícím a kreativním prostorem ve východní Gruzii je Dům umění (Art House Gori) založený členy klubu Gori Photographers Club. Pořádají tady filmové projekce dokumentárních filmů, které diváky povzbuzují k zamyšlení nad aktuálními problémy. Budování komunity filmových nadšenců s sebou ale nese i technické výzvy. Velký kruhový sál koncipovaný jako výstavní prostor nebyl na promítání nejvhodnější a organizátoři museli vyřešit problém s akustikou kvůli zkreslení zvuku a ozvěně. Pokryli tedy podlahy koberci a vyplnili prázdné stěny, čímž kvalitu zvuku výrazně vylepšili.

„Zkušenosti jsou velkou výhodou, zvláště když musíš improvizovat s omezeným vybavením. Jednou jsme měli problém s AUX kabelem, který nepřenášel zvuk z notebooku do reproduktoru. Museli jsme ho vyměnit během promítání. Od té doby jsme zavedli krabici plnou různých kabelů, abychom je měli po ruce. Ty spojující reproduktor s notebookem, ze kterého se film přehrává, jsou pro promítání zásadní. A jindy zase nejde zařízení synchronizovat s konkrétním počítačem, takže je třeba všechno prozkoušet předem.“

Ana

ART HOUSE (GORI)

<https://www.instagram.com/arthousegori/>

Promítání filmů v horské provincii Rača

Zkušenosti hrají prim i pro Eter Arsanidze žijící v račských horách v západní Gruzii. Je to mladá aktivistka, která tady založila komunitní organizaci. Sesbírala mladé lidi z okolních vesnic, pořídila projektor, promítací plátno a 15 židlí a se svým pojízdným kinem cestuje z jedné vesnice do druhé a přináší místním filmy. Jelikož jí chybí kvalitní projektor a zvuková technika a je často omezená prostorem, každé promítání je technický oříšek.

Jelikož Eter ani její tým neměli tolik zkušeností s promítáním, nedošlo jim, že měli v rámci příprav sál zatemnit. Vzpomíná si na den, kdy měli promítat dokument od Salome Jashi, která si problém uvědomila a prozřetelně s sebou přivezla černé závěsy na zatemnění oken.

„Reproduktor, který jsme koupili, stačí na ozvučení interiéru, ale nemá dostatečný výkon na otevřené prostory. Jednou jsme promítali animák pro děti a zvuk byl tak špatný, že skoro nic neslyšely. Nakonec si posedaly co nejbliž plátnu, skoro až na pódium, aby lépe rozuměly.“

Eter

RAČA (GRUZIE)

Přípravy na projekce ve městě Tetri Ckaro

Dostatečné zatemnění promítacího sálu je jednou z hlavních výzev nejednoho prostoru. Pati Shavadze pracuje pro Centrum mládeže ve městě na jihu Gruzie s názvem Tetri Ckaro a nevzpomíná si, že by pořádali projekce během dne. Vždycky čekali, až se setmí. Navíc promítání může pěkně zavařit nestabilní internet.

Šest komunitních organizací se spojilo a vytvořilo iniciativu **KSELI**, která sdružuje filmové nadšence a poskytuje jim prostor na výměnu zkušeností a vzájemnou podporu na jejich cestě za zpřístupněním kultury v Gruzii.

VÝMĚNA KNOW-HOW

VZÁJEMNÁ PODPORA

„Nikdy nevěříme internetu. Vždycky si film stáhneme ideálně den před projekcí, protože to bývá často záležitost tří až čtyř hodin. Po stažení pokaždé soubor zkontrolujeme. Jednou se nám stalo, že jsme si mysleli, že se soubor stáhl úspěšně, ale na poslední chvíli se zasekl. Vyplatí se tomu předejít a předem všechno zkontrolovat. A nevěř ani externímu pevnému disku. Vždycky soubor stáhni přímo do notebooku nebo počítače.“

Pati

**CENTRUM MLÁDEŽE,
TETRIČKARO (GRUZIE)**

<https://www.facebook.com/tycgeorgia/>

FOTOGRAFIE:

ADAMIA, Levan; ARSANIDZE, Eter; CHKHARTISHVILI, Nat ali; KOŘÍNKOVÁ, Eva; PHALAVANDISHVILI, Lasha a Tato TSIKARIDZE